

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 grudnia 2016 roku w sprawie z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę 1.270,65 zł Sąd Rejonowy w Płocku zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.270,65 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 227,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 197,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. (wyrok k. 137, uzasadnienie k. 145 – 151)

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła naruszenie:

1. przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) art. 386 §4 k.p.c. poprzez nierozpoznanie istoty sprawy wskutek nieustalenia przez sąd treści łączącego poszkodowanego i pozwaną stosunku prawnego ubezpieczenia, stanowiącego podstawę prawną powództwa;

b) art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na dokonaniu fragmentarycznej i wybiórczej a nie wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego;

2. przepisów prawa materialnego tj. art. 361 § 1 i 2 k.c. oraz art. 805 § 1 k.c. oraz art. 15 w zw. z art. 16 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej poprzez nieprawidłowe zastosowanie i przyjęcie, iż w normalnym związku przyczynowym ze szkodą pozostaje koszt naprawy uszkodzonego pojazdu ustalony w oparciu o stawkę za roboczogodzinę niewystępującą na rynku dla warsztatów nie posiadających autoryzacji.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania. Ewentualnie skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania za pierwszą i drugą instancję.

Ponadto skarżąca wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu, Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco Standard (ACS), na okoliczność reguł ustalania wysokości odszkodowania z tytułu AC w przypadku szkody częściowej, wskazując, że potrzeba jego powołania wynikła później, gdyż sąd błędnie ustalił okoliczności sporne pomiędzy stronami. (apelacja k. 158 – 160v.)

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji z uwagi na jej całkowitą niezasadność, oddalenie wniosku dowodowego pozwanej jako spóźnionego oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa w postępowaniu apelacyjnym, według norm przepisanych. (odpowiedź na apelację k. 178 – 179v.)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się bezzasadna.

Skarżąca zarzuciła sądowi pierwszej instancji nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 §4 k.p.c. i ten zarzut należało rozpoznać w pierwszej kolejności. Nierozpoznanie istoty sprawy to niezbadanie merytorycznej podstawy dochodzonego roszczenia, nierozpoznanie merytoryczne zgłoszonych w sprawie roszczeń lub zaniechanie przez sąd pierwszej instancji zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo całkowite pominięcie merytorycznych zarzutów pozwanego. W ocenie Sądu Okręgowego sąd pierwszej instancji w sposób właściwy przeprowadził postępowanie dowodowe, a w wyniku wszechstronnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego dokonał ustaleń faktycznych. Następnie Sąd Rejonowy poddał ocenie prawnej sformułowane żądania i zarzuty. Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał analizowany zarzut za bezzasadny.

Należy jednak podkreślić, że sąd dokonuje rozpoznania sprawy na podstawie twierdzeń i dowodów zaofiarowanych przez strony procesu. Tym samym uchybienie obowiązkom procesowym przez strony w zakresie przytaczania twierdzeń i wskazania dowodów, o których mowa poniżej, nie może obciążać sądu pierwszej instancji.

Odnosząc się do wniosku skarżącej o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu załączonego do apelacji należy wskazać, iż jest on spóźniony. Uzasadnienie dla przeprowadzenia wnioskowanego dowodu sformułowane przez skarżącą jest nieprzekonujące. W tym zakresie należy podkreślić, że skarżąca podnosi nierozpoznanie istoty sprawy poprzez nieustalenie treści stosunku prawnego łączącego poszkodowanego i pozwaną, a następnie wnosi o dopuszczenie nowego dowodu odnoszącego się do wskazanych kwestii, zarzucając sądowi pierwszej instancji błędne ustalenie okoliczności spornych. Tym samym skarżąca próbuje w ten sposób przerzucić na Sąd Rejonowy ciężar własnych zaniedbań w zakresie obowiązków procesowych. W ocenie Sądu Okręgowego skarżąca w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji miała możliwość przedstawienia niezbędnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Tym samym stosownie do treści art. 381 k.p.c. Sąd Okręgowy pominął wskazany dowód.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji i przyjmuje je za własne.

Chybiony okazał się zarzut naruszenia przez sąd pierwszej instancji art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów.

Zgodnie z art. 233 §1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dokonywana przez sąd ocena materiału dowodowego stanowi istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych. Zasada swobodnej oceny dowodów pozwala sądowi wysnuć wnioski o prawdziwości faktów, co prowadzi do ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczają wymogi prawa procesowego, doświadczenie życiowe oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość. Skuteczne zakwestionowanie oceny dowodów dokonanej przez sąd pierwszej instancji wymaga: określenia precyzyjnie, jakie błędy sąd popełnił i wskazania prawidłowego toku rozumowania. Twierdzenie strony odwołującej się ograniczające się do zakwestionowania oceny dokonanej przez sąd nie może prowadzić do uznania takiego zarzutu za uzasadniony.

W przedmiotowej sprawie skarżąca zarzuciła nieustalenie przez sąd pierwszej instancji treści stosunku prawnego łączącego poszkodowanego i pozwaną. W ocenie Sądu Okręgowego nie ma podstaw do uznania tego zarzutu za zasadny, bowiem sąd pierwszej instancji nie dysponował materiałem dowodowym mogącym podważyć przyjęte stanowisko. Skarżąca, pomimo spoczywającego na niej ciężaru udowodnienia tych okoliczności stosownie do treści art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c., nie przedstawiła dowodów, które mogłyby prowadzić do odmiennych wniosków niż te sformułowane w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia. Jednocześnie należy podkreślić, że ustalenie szczegółowej treści stosunku prawnego nie uniemożliwiało ustalenia zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela. Sąd pierwszej instancji ustalił bowiem, że strony łączyła umowa ubezpieczenia auto – casco (co było bezsporne) oraz że pozwany w ramach sporu z powodem kwestionował jedynie rynkowość stawki prac za roboczogodzinę przyjętej przez warsztat do rozliczeń – co stanowiło istotę sporu w niniejszej sprawie.

Chybiony okazał się również zarzut naruszenia art. 361 §1 i 2 k.c. oraz art. 805 §1 k.c. oraz art. 15 w zw. z art. 16 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1170).

Ocena sądu pierwszej instancji zasługuje w pełni na uwzględnienie. W tym zakresie należy wskazać, że pozwana nie wykazała, aby zobowiązanie ubezpieczyciela do zapłaty świadczenia w razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach zawartej umowy ubezpieczenia nie obejmowało wykazanych przez powódkę kosztów naprawy pojazdu poszkodowanego z uwzględnieniem stawki za jedną roboczogodzinę stosowanej przez (...) Sp. z o.o. w P..

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Z kolei art. 232 k.p.c. stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, a sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę.

Cytowane przepisy są ze sobą skorelowane. Powszechnie przyjmuje się, że norma prawa procesowego wyrażona w art. 232 k.p.c. jest odpowiednikiem normy materialnoprawnej wynikającej z art. 6 k.c.

Zagadnienie ciężaru dowodu jest ściśle związane z zasadą kontradyktoryjności i inicjatywą w postępowaniu dowodowym. Zestawienie dwóch analizowanych przepisów tworzy pewien schemat, według którego powinno być prowadzone postępowanie dowodowe. To strony procesu odpowiedzialne są za realizację obowiązku dowodowego, a sąd za przestrzeganie zasad rozkładu ciężaru dowodu.

W przedmiotowej sprawie skarżąca podnosiła, że stawka jednej roboczogodziny stosowana przez (...) Sp. z o.o. w P. jest nieuzasadniona z uwagi na fakt, iż jest to warsztat nieautoryzowany. W ocenie Sądu Okręgowego ta kwestia była przedmiotem wyczerpujących rozważań sądu pierwszej instancji opartych na zgromadzonym materiale dowodowym, tj. opinii biegłego sądowego (k. 88 – 94). Sąd Rejonowy określając zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela uwzględnił jednoznaczne stanowisko biegłego sądowego, który stwierdził brak wpływu autoryzacji na stosowane stawki za jedną roboczogodzinę.

Wreszcie podkreślić należy, że sąd pierwszej instancji badał odpowiedzialność ubezpieczeniową ubezpieczyciela w zakresie określonym umową ubezpieczenia (polisa ubezpieczeniowa k. 51 - 53). Tym niemniej z uwagi na nieprzedstawienie Ogólnych Warunków Umowy, ocena zasadności roszczenia powódki została dokonana na podstawie art. 824¹ §1 k.c. z uwzględnieniem stanowiska pozwanej odnoszącego się do treści stosunku prawnego łączącego ubezpieczyciela i poszkodowanego wyznaczającego zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Pozwana kwestionowała w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji rynkowość zastosowanych stawek. Uwzględniając powyższe, jak również wyniki postępowania dowodowego nie sposób uznać, że pozwana nie jest zobowiązana do wypłaty odszkodowania za koszty naprawy pojazdu poszkodowanego w pełnej wysokości. W świetle opinii biegłego sądowego stawki stosowane (...) Sp. z o.o. w P. mieszczą się w zakresie stawek rynkowych stosowanych przez warsztaty samochodowe w P.. A zatem argumentacja skarżącej o zawyżonej stawce za jedną roboczogodzinę okazała się nieuzasadniona, co skutkowało uwzględnieniem powództwa w całości.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanej.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy oparł się na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu wynikającej z art. 98 §1 k.p.c. uwzględniając dyspozycje art. 98 §3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Powódka wygrała postępowanie apelacyjne i pozwana powinna zwrócić jej poniesione przez nią koszty w kwocie 135,00 zł stanowiącej wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika ustalone stosownie do wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie §2 pkt 2 w zw. z §10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804, z późn. zm.).